2021: ఏపీ హైకోర్టు:18435

అమరావతిలో ఏపీ హైకోర్టులో..

W.P.No.22289 of 2020

మధ్య:

కె.అప్పన్న, ఎస్.ఓ.రాములు, ఆర్.ఓ.హెచ్.నం.4-59, మోటూరు, కృష్ణా ఆంధ్రప్రదేశ్-521323.

... అర్జీదారు

మరియు

1. ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం, రెవెన్యూ (దేవాదాయ) శాఖ ప్రత్యేక ప్రధాన కార్యదర్శి, సచివాలయం, వెలగపూడి, అమరావతి, గుంటూరు జిల్లా.

2. దేవాదాయశాఖ కమిషనర్, గొల్లపూడి, విజయవాడ కృష్ణా జిల్లా

3. అసిస్టెంట్ కమిషనర్, దేవాదాయ శాఖ, విజయవాడ కృష్ణా జిల్లా

శ్రీ ఎస్.ఎస్.సి.సంపత్ అయ్యంగార్, ఎస్.ఎస్.సి.సింగరాచార్యులు అయ్యంగార్, శ్రీ సీతారామస్వామి ఆలయ వ్యవస్థాపక కుటుంబ సభ్యుడు, మోటూరు గ్రామం, గుడివాడ మండలం, కృష్ణా జిల్లా, గుడివాడ మండలం, మోటూరు గ్రామం.

5. ఆంధ్ర ప్రదేశ్ హిందూ ధార్మిక, ధార్మిక సంస్థల వ్యవస్థాపకుల సంఘం (రెగ్యులేటెడ్ నెం.150/2015), డోర్ నెం.14-18, మైలవరం హౌస్, మైలవరం-521230, కృష్ణా జిల్లా, దాని ప్రచార కమిటీ సభ్యుడు శ్రీ హెచ్.డి.నాగేశ్వరరావు.

... ప్రతివాదులు

తీర్పు వెలువడిన తేది : 14-09-2021

గౌరవనీయ జస్టిస్ ఆర్.రఘునందన్ రావు

1. స్థానిక వార్తాపత్రికల రిపోర్టర్లు : అవును/కాదు

తీర్పులు చూసేందుకు అనుమతించవచ్చా?

2. తీర్పు కాపీలను మార్క్ చేయవచ్చా : అవును/కాదు

లా రిపోర్టర్లు/జర్నల్స్ కు:

3. లార్డ్షిప్ ఫెయిర్ కాపీని చూడాలనుకుంటున్నారా : అవును /కాదు

తీర్పు గురించి?

అమరావతిలో ఏపీ హైకోర్టులో..

గౌరవనీయ జస్టిస్ ఆర్.రఘునందస్ రావు

W.P.No.22289 of 2020

తేది: 14-09-2021

మధ్య:

కె.అప్పన్న, ఎస్.ఓ.రాములు, ఆర్.ఓ.హెచ్.నం.4-59, మోటూరు, కృష్ణా ఆంధ్రప్రదేశ్-521323.

... అర్జీదారు

మరియు

1. ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం, రెవెన్యూ (దేవాదాయ) శాఖ ప్రత్యేక ప్రధాన కార్యదర్శి, సచివాలయం, వెలగపూడి, అమరావతి, గుంటూరు జిల్లా.

2. దేవాదాయశాఖ కమిషనర్, గొల్లపూడి, విజయవాడ కృష్ణా జిల్లా

3. అసిస్టెంట్ కమిషనర్, దేవాదాయ శాఖ, విజయవాడ కృష్ణా జిల్లా

శ్రీ ఎస్.ఎస్.సి.సంపత్ అయ్యంగార్, ఎస్.ఎస్.సి.సింగరాచార్యులు అయ్యంగార్, శ్రీ సీతారామస్వామి ఆలయ వ్యవస్థాపక కుటుంబ సభ్యుడు, మోటూరు గ్రామం, గుడివాడ మండలం, కృష్ణా జిల్లా, గుడివాడ మండలం, మోటూరు గ్రామం.

5. ఆంధ్ర ప్రదేశ్ హిందూ ధార్మిక, ధార్మిక సంస్థల వ్యవస్థాపకుల సంఘం (రెగ్యులేటెడ్ నెం.150/2015), డోర్ నెం.14-18, మైలవరం హౌస్, మైలవరం-521230, కృష్ణా జిల్లా, దాని ప్రచార కమిటీ సభ్యుడు శ్రీ హెచ్.డి.నాగేశ్వరరావు.

... ప్రతివాదులు

పిటిషనర్ల తరఫు న్యాయవాది - డి.వి.శశిధర్

ప్రతివాదులకు న్యాయవాది 1 & 2 : దేవాదాయ శాఖకు జి.పి.

ప్రతివాది నెం.4 తరఫు న్యాయవాది : శ్రీ కె.రామానుజ చారి

ప్రతివాది నెం.5 తరఫు న్యాయవాది : శ్రీ వి.వేణుగోపాలరావు

రిఫర్ చేసిన కేసులు:

1. (2007) 5 ALD 661=(2007) 4 ALT 509

గౌరవనీయ జస్టిస్ ఆర్.రఘునందన్ రావు

W.P.No.22289 of 2020

ఆర్డర్:

రెండవ ప్రతివాది 23.09.2019న ఆంధ్రప్రదేశ్ చారిటబుల్ అండ్ హిందూ ధార్మిక సంస్థలు మరియు దేవాదాయ ధర్మకర్తల నియామక నిబంధనలు, 1987 (సంక్షిప్తంగా "ట్రస్టీల నిబంధనలు") కింద కృష్ణా జిల్లా, గుడివాడ మండలం, మోటూరు గ్రామం, శ్రీ సీతారామ స్వామి దేవాలయం ధర్మకర్తలుగా నియమించడానికి ఆసక్తిగల వ్యక్తుల నుండి దరఖాస్తులను ఆహ్వానిస్తూ నోటిఫికేషన్ జారీ చేశారు. ట్రస్టీగా తనను నియమించాలని ఇతరులతో కలిసి దరఖాస్తు చేసుకున్నట్లు పిటిషనర్ పేర్కొన్నారు. 09.11.2020 తేదిన ఆర్సీ నెం.బి2/సీఓఈ-12026(31)/21/2020-బి ఎస్ఈసీ-ఎండోమెంట్స్ ప్రొసీడింగ్స్ ద్వారా రెండో ప్రతివాది గుర్తింపు పొందిన వ్యవస్థాపక కుటుంబ సభ్యుడు కావడంతో పిటిషనర్, ట్రస్ట్ బోర్డు చైర్మన్గా నియమితులైన ప్రతివాది నెం.4 సహా ఏడుగురు సభ్యులతో ట్రస్ట్ బోర్డును ఏర్పాటు చేశారు.

2. ఆలయ వ్యవస్థాపక కుటుంబ సభ్యుడైన 4వ ప్రతివాదిని ఆలయ ధర్మకర్తగా, ట్రస్ట్ బోర్డు చైర్మన్గా నియమించడంపై అసంతృప్తి వ్యక్తం చేసిన పిటిషనర్ ప్రస్తుత రిట్ పిటిషన్ ద్వారా ఈ హైకోర్టును ఆశ్రయించారు.

3. ట్రస్టీగా నియమించడానికి ట్రస్టీస్ రూల్స్ ప్రకారం ఫారం-2లో 4వ ప్రతివాది అధికారికంగా దరఖాస్తు చేసుకోనప్పటికీ, 4వ ప్రతివాదిని ట్రస్టీగా, ట్రస్ట్ బోర్డు చైర్మన్గా నియమించారని, ఆయన నియామకం ఆమోదయోగ్యం కాదని, ఏపీ చారిటబుల్ అండ్ హిందూ రిలీజియస్ ఇన్స్టిట్యూషన్స్ అండ్ ఎండోమెంట్స్ యాక్ట్ 1987 (సంక్షిప్తంగా) నిబంధనలను ఉల్లంఘించడమేనని పిటిషనర్ వాదన. చట్టం") మరియు ట్రస్టీల నిబంధనలు.

4. దీనిపై నాలుగో ప్రతివాది కౌంటర్ అఫిడవిట్ దాఖలు చేశారు. అయితే ట్రస్టీగా తనను నియమించాలని ఆయన దరఖాస్తు చేసుకోకపోవడం వివాదాస్పదం కాదు. ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని హిందూ రిలీజియస్ అండ్ చారిటబుల్ ఇన్ స్టిట్యూషన్స్ వ్యవస్థాపకుల సంఘం 5వ ప్రతివాదిగా తనను తాను చేర్చుకుని, వ్యవస్థాపక కుటుంబానికి చెందిన వ్యక్తిని ట్రస్ట్ బోర్డు సభ్యుడిగా

నియమించడానికి ట్రస్టీస్ రూల్స్ ప్రకారం ఎందుకు దరఖాస్తు చేయనవసరం లేదని పేర్కొంటూ కౌంటర్ అఫిడవిట్ దాఖలు చేసింది.

5. పిటిషనర్ తరఫు న్యాయవాది డి.వి.శశిధర్ వాదనలు వినిపిస్తూ, ఒక వ్యవస్థాపక కుటుంబానికి చెందిన వ్యక్తి ట్రస్టీగా, ట్రస్ట్ బోర్డు చైర్మన్ గా నియమితులయ్యే అర్హత ఉన్నప్పటికీ, ఆండాళ్ రాఘవస్ వర్సెస్ దేవాదాయ శాఖ డిప్యూటీ కమిషనర్, కాకినాడ 1 కేసులో ఉమ్మడి ఆంధ్రప్రదేశ్ హైకోర్టు సింగిల్ జడ్జి ఇచ్చిన తీర్పును ఆధారం చేసుకుని వాదించారు. నిబంధనలకు అనుగుణంగా మాత్రమే ఈ నియామకం జరుగుతుందని, ఫారం-2లో దరఖాస్తు చేసుకోవాల్సి ఉంటుందని పేర్కొంది.

6. 2007 చట్టం 33లో చేసిన సవరణలు అమల్లోకి రాకముందే 26.03.2007న కాకినాడ దేవాదాయ శాఖ డిప్యూటీ కమిషనర్ ఆండాళ్ రాఘవస్ వర్సెస్ కాకినాడ కేసులో ఉమ్మడి ఆంధ్రప్రదేశ్ హైకోర్టు సింగిల్ జడ్జి ఇదే అంశాన్ని పరిగణనలోకి తీసుకున్నారు. ఈ కేసులో ఆలయ వ్యవస్థాపకుడి కుటుంబ సభ్యుడిగా గుర్తింపు పొందిన ఒక వ్యక్తి ఫారం-2లో దరఖాస్తు చేసుకోకుండానే వ్యవస్థాపకుడి కుటుంబ సభ్యుడిని ట్రస్టీగా, ట్రస్ట్ బోర్డు చైర్మన్గా నియమించడానికి అర్హుడనే కారణంతో సహా వివిధ కారణాలతో కాంపిటెంట్ అథారిటీ జారీ చేసిన నోటిఫికేషన్ను సవాలు చేశారు. ట్రస్టీ రూల్స్, 1987లో పేర్కొన్నారు. ధర్మకర్తలుగా నియమించబడే వంశపారంపర్య ధర్మకర్తల మునుపటి హక్కు చట్టంలోని సెక్షన్ 16 ద్వారా రద్దు చేయబడిందని, అటువంటి వ్యక్తులను ధర్మకర్తలుగా మరియు బోర్డు చైర్మన్ గా నియమించే హక్కు ఇప్పుడు చట్టంలోని సెక్షన్ 17, 20 లోని నిబంధనల నుండి మాత్రమే వచ్చిందని న్యాయమూర్తి అభిప్రాయపడ్డారు. సెక్షన్ 17 (3) ఇప్పుడు ట్రస్టీల నిబంధనలను నిర్దేశిస్తుంది, దరఖాస్తుదారులందరూ ఫారం -2 లో దరఖాస్తు చేయవలసి ఉంటుంది కాబట్టి, ఒక సంస్థ / ఆలయ వ్యవస్థాపకుడి కుటుంబ సభ్యులు ఎటువంటి మినహాయింపును క్లెయిమ్ చేయలేరు మరియు అటువంటి దరఖాస్తులు చేయకుండా ట్రస్టీలుగా నియమించడానికి కోరలేరు.

7. చట్టంలోని సెక్షన్ 15(1)లో చేసిన సవరణల దృష్ట్యా, చట్టంలోని సెక్షన్ 15(1) కింద పేర్కొన్న కాంపిటెంట్ అథారిటీ వంశపారంపర్యం కాని ట్రస్టీల నియామకానికి మాత్రమే పరిమితం అని, ట్రస్ట్ బోర్డులో సభ్యుడిగా మారడానికి వ్యవస్థాపక కుటుంబానికి చెందిన సభ్యుడి హక్కు

చట్టప్రకారమేనని, అది వర్తించదని రెండో ప్రతివాది తన కౌంటర్ అఫిడవిట్ లో పేర్కొన్నారు. ప్రభుత్వం/కాంపిటెంట్ అథారిటీ ద్వారా ఏదైనా ఆర్డర్ లేదా అపాయింట్ మెంట్ చేయాల్సి ఉంటుంది.

8. రెండవ ప్రతివాది చట్టంలోని సెక్షన్ 15 (2) యొక్క మూడవ నిబంధనను కూడా ఈ క్రింది విధంగా ఎత్తి చూపాడు: "ఏదైనా కారణం చేత ధర్మకర్తల మండలిని ఏర్పాటు చేయని చోట, గుర్తింపు పొందిన వ్యవస్థాపకుడు లేదా వ్యవస్థాపకుడి కుటుంబ సభ్యుడు కొత్త ధర్మకర్తల బోర్డును ఏర్పాటు చేసే వరకు ధర్మకర్తల బోర్డు విధులను నిర్వర్తించాలి."

9. పైన పేర్కొన్న నిబంధనను చదివితే వ్యవస్థాపక కుటుంబానికి చెందిన ఒక సభ్యుడు ట్రస్ట్ బోర్డులో శాశ్వత సభ్యుడిగా ఉంటారని, అందువల్ల, ప్రభుత్వం / సమర్థవంతమైన అథారిటీ యొక్క అధికారిక ఉత్తర్వు ద్వారా నియమించాల్సిన అవసరం లేదని వాదించారు. ఇలాంటి పరిస్థితుల్లో వ్యవస్థాపక కుటుంబానికి చెందిన వ్యక్తి దరఖాస్తు చేసుకోవాల్సిన అవసరం ఉండదు.

10. ఆండాళ్ రాఘవన్ వర్సెస్ దేవాదాయ శాఖ డిప్యూటీ కమిషనర్, కాకినాడ కేసులో అప్పటి ఆంధ్రప్రదేశ్ హైకోర్టు ఇచ్చిన తీర్పులో వ్యవస్థాపక కుటుంబానికి చెందిన వ్యక్తిని ట్రస్టీగా నియమించడానికి ముందు దరఖాస్తు చేసుకోవాల్సి ఉండగా, 2007 చట్టం 33 ద్వారా చేసిన తదుపరి సవరణల ద్వారా రాష్ట్రంతో సహా ప్రతివాదుల వాదన ఉంది. ఈ చట్టంలోని సెక్షన్ 15 యొక్క సవరించిన నిబంధనల ప్రకారం, వ్యవస్థాపక కుటుంబ సభ్యులు మరియు ఎక్స్-అఫీషియో సభ్యులను మినహాయించి, కాంపిటెంట్ అథారిటీ తన ఇష్టానుసారం నిర్దిష్ట సంఖ్యలో వ్యక్తులతో కూడిన ధర్మకర్తల బోర్డును ఏర్పాటు చేస్తుంది. అంటే ట్రస్టీల బోర్డుకు వ్యవస్థాపక కుటుంబ సభ్యులను నియమించడం చట్టంలోని సెక్షన్ 15 (1) లోని వివిధ క్లాజుల కింద పేర్కొన్న అథారిటీ పరిధికి వెలుపల ఉంటుంది. నియామక అధికారికి ఆ అధికారం లేకుండా పోయిన తర్వాత, సెక్షన్ 15 కింద చేసిన నియామకాలకు వర్తించే ట్రస్టీ రూల్స్ ఇకపై వర్తించవు.

పిటిషనర్ తరఫు న్యాయవాది డి.వి.శశిధర్, ప్రతివాది నెం.1, 2లకు ప్రభుత్వ దేవాదాయ శాఖ ప్లీడర్, ప్రతివాది నెం.4 తరఫున న్యాయవాది కె.రామానుజాచారి, 5వ ప్రతివాది తరఫు న్యాయవాది వి.వేణుగోపాలరావు వాదనలు వినిపించారు.

కోర్టు పరిశీలన:

12. ధర్మకర్తల నియామకం ద్వారా ట్రస్ట్ బోర్డుల ఏర్పాటుకు సంబంధించిన చట్టంలోని నిబంధన చట్టంలోని సెక్షన్ 15 (1) & (2) దాని సవరణకు ముందు ఈ క్రింది విధంగా ఉంది:

15. ధర్మకర్తల మండలి నియామకం:-

(1) సెక్షన్ 6 క్లాజ్ (ఎ) కింద ప్రచురించిన జాబితాలో చేర్చబడిన ధార్మిక లేదా మత సంస్థ లేదా ఎండోమెంట్ కు సంబంధించి:

(ఎ) వార్షికాదాయం రూ.10 లక్షలు దాటితే ప్రభుత్వం వారు నియమించిన (తొమ్మిది) మందితో ధర్మకర్తల మండలిని ఏర్పాటు చేయాలి.

(బి) వార్షికాదాయం పది లక్షలకు మించని వ్యక్తి, కమీషనర్ తాను నియమించిన (ఏడుగురు) వ్యక్తులతో ధర్మకర్తల మండలిని ఏర్పాటు చేయాలి.

(2) సెక్షన్ 6 లోని క్లాజ్ (బి) కింద ప్రచురించిన జాబితాలో చేర్చబడిన ఒక ధార్మిక లేదా మత సంస్థ లేదా ఎండోమెంట్ కు సంబంధించి, అధికార పరిధిని కలిగి ఉన్న డిప్యూటీ కమిషనర్ (అతను నియమించిన ఏడుగురు వ్యక్తులతో కూడిన ధర్మకర్తల మండలిని ఏర్పాటు చేయాలి.

(3) ....

13. ఈ నిబంధనను 03.01.2008 నుండి 2007 చట్టం 33 ద్వారా ఈ క్రింది వాటితో భర్తీ చేశారు:

"15. ధర్మకర్తల మండలి నియామకం:- (1) ధార్మిక లేదా మతసంస్థ లేదా ఎండోమెంట్ కు సంబంధించి,-

(i) సంస్థకు సంవత్సరానికి రూ.20.00 కోట్లు (రూ.20 కోట్లు) మించినట్లయితే, వ్యవస్థాపక కుటుంబ సభ్యులు, ఎక్స్ అఫీషియో సభ్యులు మినహా పదిహేను (15) మందితో కూడిన ధర్మకర్తల మండలిని ప్రభుత్వం ఏర్పాటు చేస్తుంది.

(ii) సంస్థకు సంవత్సరానికి రూ.5,000 కోట్ల (రూ.5 కోట్లు) నుంచి రూ.20.00 కోట్ల (రూ.20 కోట్లు) మధ్య ఆదాయం ఉన్నట్లయితే, వ్యవస్థాపక కుటుంబ సభ్యులు, ఎక్స్ అఫీషియో సభ్యులు మినహా పదకొండు (11) మందితో కూడిన ధర్మకర్తల మండలిని ప్రభుత్వం ఏర్పాటు చేస్తుంది.

(iii) సంస్థకు సంవత్సరానికి రూ.1.00 కోట్ల (రూ.కోటి) నుంచి రూ.5.00 కోట్ల (రూ.5 కోట్లు) మధ్య ఆదాయం ఉన్నట్లయితే, వ్యవస్థాపక కుటుంబ సభ్యులు, ఎక్స్ అఫీషియో సభ్యులు మినహా తొమ్మిది (9) మందితో కూడిన ధర్మకర్తల మండలిని ప్రభుత్వం ఏర్పాటు చేస్తుంది.

(iv) ...."

14. ప్రతివాదుల విషయం:

ఎ) 2007 చట్టం 33కి ముందు ఆంధ్రప్రదేశ్ పూర్వపు హైకోర్టు ఈ చట్టంలోని సెక్షన్ 15లోని నిబంధనల ప్రకారం వ్యవస్థాపక కుటుంబ సభ్యులను ట్రస్టీలుగా నియమించాలని, ఫలితంగా ట్రస్టీల నిబంధనలు వర్తిస్తాయని, దరఖాస్తు చేసుకోవాల్సిన అవసరం ఉందని పేర్కొంది.

బి) 2007 చట్టం 33 ప్రకారం వ్యవస్థాపక కుటుంబ సభ్యుడు మరియు ఎక్స్ అఫీషియో సభ్యుడు తప్ప తన ఇష్టానుసారం వ్యవస్థాపక కుటుంబ సభ్యులను ట్రస్టీలుగా నియమించే అవసరాన్ని తొలగించింది మరియు దాని ఫలితంగా, వ్యవస్థాపక కుటుంబంలో సభ్యుడిగా గుర్తించబడిన వ్యక్తి స్వయంచాలకంగా ట్రస్టీ మరియు ట్రస్ట్ బోర్డు చైర్మన్ అవుతాడు మరియు అటువంటి వ్యక్తి ట్రస్టీల నిబంధనల ప్రకారం దరఖాస్తు చేయాల్సిన అవసరం లేదు.

15. ట్రస్ట్ బోర్డుల ఏర్పాటు, ట్రస్టీల నియామకానికి సంబంధించిన సంబంధిత నిబంధనలు, వ్యవస్థాపక కుటుంబ సభ్యులకు సంబంధించి చట్టంలోని సెక్షన్ 17 (1), సెక్షన్ 20 (1) (బి)లో ఉన్నాయి.

16. సెక్షన్ 17(1)లోని నిబంధన ఇలా ఉంది.

వ్యవస్థాపకుడు లేదా వ్యవస్థాపకుడి కుటుంబ సభ్యుల్లో ఒకరు నిర్దేశిత అర్హత ఉంటే ట్రస్టీలలో ఒకరిగా నియమితులవుతారు.

17. ఈ నిబంధన ట్రస్టీగా "నియామకం" గురించి మాత్రమే కాకుండా, నిర్దేశించిన విధంగా అర్హత కలిగిన వ్యవస్థాపక కుటుంబ సభ్యుడిని మాత్రమే నియమించవచ్చని ఒక హెచ్చరికను కూడా ఉంచుతుంది.

అదేవిధంగా సెక్షన్ 20 (1) (బి) ఇలా పేర్కొంది:

"(బి) వ్యవస్థాపకుడు లేదా వ్యవస్థాపకుడి కుటుంబ సభ్యుడు ట్రస్టీగా నియమితుడైనప్పుడు, అతను ధర్మకర్తల మండలికి చైర్మన్ గా ఉంటాడు."

19. ఇక్కడ కూడా శాసనం "నియామకం" గురించి చెబుతుంది. వ్యవస్థాపక కుటుంబ సభ్యులను కూడా ట్రస్టీలుగా నియమించాల్సిన అవసరం ఉన్నందున ఈ నిబంధనలు కొనసాగుతాయి.

20. చట్టంలోని సెక్షన్ 15(2)లోని 2వ నిబంధన ఈ క్రింది విధంగా ఉంది.

ఒక మతసంస్థ, అర్చకుడు లేదా ఒకరి కంటే ఎక్కువ మంది అర్చకులు ఉన్నట్లయితే, దాని ప్రధాన అర్చకుడు సెక్షన్ 19 లోని సబ్ సెక్షన్ (1) లోని క్లాజ్ (జి) తో సంబంధం లేకుండా ట్రస్ట్ బోర్డులో ఎక్స్ అఫీషియో సభ్యుడిగా ఉండాలి:

21. అర్చకుడు లేదా ప్రధాన అర్చకుడి విషయంలో, బోర్డుకు నియామకం లేదు, వారు అర్చకుడు లేదా ప్రధాన అర్చకుడి పదవి ద్వారా ధర్మకర్తల మండలిలో భాగం అవుతారు. అర్చకులకు అటువంటి నిబంధన చేసినప్పుడు, వ్యవస్థాపక కుటుంబ సభ్యులకు అటువంటి నిబంధన లేకపోవడం కొత్త ట్రస్ట్ బోర్డు ఏర్పాటు చేసిన ప్రతిసారీ వ్యవస్థాపక కుటుంబ సభ్యులను నియమించాలని చట్టం సూచిస్తుంది. చట్టంలోని సెక్షన్ 15 ప్రకారం మాత్రమే ఇది సాధ్యమవుతుంది.

22. ట్రస్ట్ బోర్డుకు ట్రస్టీగా, చైర్మన్ గా వ్యవస్థాపక కుటుంబ సభ్యులకు ఉండే హక్కు సెక్షన్ 17, 20లోని నిబంధనల నుంచి వస్తుంది. 2007 చట్టం 33 ద్వారా చేసిన ఈ సవరణలో పైన పేర్కొన్న పదాలను సెక్షన్ 15కు మాత్రమే చేర్చారు. సెక్షన్ 17, 20లో ఎలాంటి మార్పులు చేయలేదు. సెక్షన్ 17 మరియు 20 లకు ఎటువంటి సవరణ లేనప్పుడు, వ్యవస్థాపక కుటుంబంలోని సభ్యుడి హక్కును కాంపిటెంట్ అథారిటీ నియమించాల్సిన అవసరం ద్వారా నియంత్రించడం కొనసాగుతుంది. సెక్షన్ 15 సవరణ ఆ అవసరాన్ని ఏ విధంగానూ మార్చదు. ఈ సవరణను ఇలా వ్యాఖ్యానించడం వల్ల సెక్షన్ 17, 20 కింద నియామకాల ఆవశ్యకతకు, సెక్షన్ 15 కింద ఆ నియామకాన్ని రద్దు చేయడానికి మధ్య వైరుధ్యం ఏర్పడుతుంది.

23. ప్రతివాదులు సెక్షన్ 15 (2) లోని 3 వ నిబంధనపై ఆధారపడుతున్నారు, ఈ నిబంధన, వ్యవస్థాపక కుటుంబంలోని ప్రతి సభ్యుడు ట్రస్ట్ బోర్డులో శాశ్వత సభ్యుడని మరియు ఎటువంటి నియామకం అవసరం లేదని ప్రకటిస్తుంది. 2007 చట్టం 33కు ముందు కూడా ఈ నిబంధన ఉందని

గుర్తుంచుకోవాలి, చట్టం యొక్క సెక్షన్ 15 కింద వ్యవస్థాపక కుటుంబ సభ్యులను నియమించాల్సి ఉంటుంది. అటువంటి పరిస్థితిలో, అటువంటి అంతరార్థాన్ని ఊహించలేము. ట్రస్ట్ బోర్డు లేని సమయాల్లో మాత్రమే సంస్థల నిర్వహణకు ఈ నిబంధన వీలు కల్పిస్తుంది. వ్యవస్థాపక కుటుంబ సభ్యులు శాశ్వత ధర్మకర్తలు అనే పదాన్ని లేవనెత్తడానికి ఆ నిబంధన భాషలో ఏమీ లేదు.

24. పైన పేర్కొన్నవి కాకుండా, ఈ చట్టం యొక్క పథకం అటువంటి వివరణకు దారితీయదు. సెక్షన్ 17 (1) యొక్క నిబంధన ప్రకారం, చట్టంలోని సెక్షన్ 18 మరియు ట్రస్టీస్ రూల్స్ రెండింటి కింద వ్యవస్థాపక కుటుంబంలోని సభ్యుడు ట్రస్టీగా నియమించడానికి అర్హులా కాదా అని ధృవీకరించాల్సి ఉంటుంది. అంతేకాకుండా చట్టంలోని సెక్షన్ 19 ప్రకారం ఆయన ఏమైనా అనర్హత వేటుకు గురవుతున్నారా లేదా అనే విషయాన్ని కూడా పరిశీలించాల్సి ఉంటుంది. వ్యవస్థాపక కుటుంబంలోని ఒక సభ్యుడిని అలా గుర్తించిన మరుక్షణమే ట్రస్టీగా పరిగణించాల్సి వస్తే, ఈ నిబంధనలు అనవసరం. ఒకరి కంటే ఎక్కువ మందిని వ్యవస్థాపక కుటుంబంలో సభ్యుడిగా గుర్తిస్తే తలెత్తే మరో ఆచరణాత్మక సమస్య. అటువంటి పరిస్థితిలో, సెక్షన్ 17 (1) లోని నిబంధన ప్రకారం, అటువంటి సభ్యుడిని మాత్రమే నియమించవచ్చు. అదేవిధంగా, సెక్షన్ 20 (1) (బి) వ్యవస్థాపక కుటుంబానికి చెందిన ఏకైక సభ్యుడిని చైర్మన్గా నియమించడం గురించి చెబుతుంది. వ్యవస్థాపక కుటుంబ సభ్యులుగా గుర్తించబడిన వ్యక్తులందరూ స్వయంచాలకంగా శాశ్వత ధర్మకర్తలు అవుతారని అంగీకరిస్తే, ఈ అవగాహన చట్టం యొక్క వ్యక్తీకరణ నిబంధనలకు విరుద్ధంగా ఉంటుంది.

25. వ్యవస్థాపక కుటుంబానికి చెందిన వ్యక్తి నియమితుడైన తర్వాతే ట్రస్టీ అవుతాడని స్పష్టమైతే, అటువంటి నియామకం చేయడానికి ఉన్న నిబంధనను గుర్తించాల్సి ఉంటుంది. పైన పేర్కొన్న వాటిని బట్టి ఇటువంటి నియామకాలు చేయడానికి అందుబాటులో ఉన్న ఏకైక నిబంధన చట్టంలోని సెక్షన్ 15. ఈ పరిస్థితుల్లో, ప్రతివాదుల వివరణను అంగీకరించలేము మరియు వ్యవస్థాపక కుటుంబ సభ్యులు స్వయంచాలకంగా ట్రస్టీలు మరియు ట్రస్ట్ బోర్డు చైర్మన్ గా మారరని మరియు వారిని నియమించాల్సి ఉంటుందని భావించాలి.

26. సెక్షన్ 15 (1) సవరణ యొక్క ప్రభావం మరియు ఉద్దేశ్యాన్ని బట్టి, సెక్షన్ 15 లో చేసిన మార్పు, సెక్షన్ 33, సెక్షన్ 15 (1) లోని క్లాజులు (1) నుండి (iv) వరకు, "వ్యవస్థాపక కుటుంబ సభ్యుడు మరియు ఎక్స్ అఫీషియో సభ్యులను మినహాయించి" ఈ క్రింది పదాలను చేర్చడం. ఎక్స్

అఫీషియో సభ్యుల ప్రస్తావన అర్చకుడు లేదా ప్రధాన అర్చకుడు, పైన పేర్కొన్న చట్టంలోని సెక్షన్ 15 (2) లోని 2 వ నిబంధన ప్రకారం, ఒక మత సంస్థ యొక్క ధర్మకర్తల మండలిలో భాగం కావడానికి అర్హులు. అర్చకులు లేదా ప్రధాన అర్చకులు ఎక్స్ అఫీషియో, స్వయంచాలకంగా ట్రస్ట్ బోర్డులో భాగం, సెక్షన్ 15 (1) కింద నియమించబడనందున, సెక్షన్ 15 (1) ప్రకారం అటువంటి నియామకం నుండి వారికి మినహాయింపు ఉంటుందని ఒక క్లాజును చేర్చాల్సిన అవసరం లేదు.

27. 2007 చట్టం 33 ప్రకారం పై వాక్యాన్ని చేర్చడం వేరే ఉద్దేశ్యం కోసం. ఈ చట్టంలోని సెక్షన్ 17(2) ప్రకారం ప్రతి ట్రస్టీకి రెండేళ్ల కాలపరిమితి ఉంటుంది. సెక్షన్ 19 కింద ట్రస్టీపై అనర్హత వేటు వేయడం లేదా సెక్షన్ 21 కింద పదవి నుంచి వైదొలగడం మినహా 2007 చట్టం 33కి ముందు ఈ కాలపరిమితిని తగ్గించడానికి వీల్లేదు. దీనికి విచారణ అవసరం అవుతుంది, ట్రస్టీకి కొనసాగడానికి అర్హత ఉందని కారణాన్ని చూపించే అవకాశం ఇవ్వబడుతుంది. పై మార్పుల కారణంగా, 2007 యొక్క చట్టం 33 ప్రకారం, ప్రభుత్వం "ఆనందంలో" అనే సూత్రాన్ని ప్రవేశపెట్టింది, ఇది ఈ ప్రక్రియలలో దేనినీ పాటించకుండానే ఏ ట్రస్టీ పదవీకాలాన్ని తగ్గించడానికి వారికి అర్హత కల్పిస్తుంది. ఏదేమైనా, ఈ సూత్రాన్ని అనుసరించడం ద్వారా వ్యవస్థాపక కుటుంబ సభ్యులను తొలగించడానికి, వ్యవస్థాపక కుటుంబంలోని ఏ సభ్యుడూ ట్రస్ట్ బోర్డులో ఉండరు మరియు అటువంటి సభ్యుల ఉనికిని తప్పనిసరి చేసే సెక్షన్ 17 (1) మరియు సెక్షన్ 20 (1) (బి) రెండింటినీ ఉల్లంఘించడమే అవుతుంది. సెక్షన్ 17, 20లోని నిబంధనల దృష్ట్యా, అర్చకులు లేదా ప్రధాన అర్చకులు ట్రస్ట్ బోర్డు ఎక్స్ అఫీషియో సభ్యులుగా ఉండి, సెక్షన్ 15 (1) కింద నియమించబడనందున, ప్రభుత్వం ఈ రెండు వర్గాల ప్రజలను "ఆనందంలో" సూత్రం నుండి మినహాయించినట్లు కనిపిస్తోంది.

28. ట్రస్టీలుగా నియమించడానికి వ్యవస్థాపక కుటుంబ సభ్యులు దరఖాస్తు చేసుకోవాల్సి ఉన్నప్పటికీ ఈ విషయం అక్కడ ఆగదు. ఈ చట్టం కింద వారికి ప్రత్యేక హోదా కల్పించారు. పైన పేర్కొన్న సెక్షన్ 15 (2)లోని 3వ నిబంధన ప్రకారం ట్రస్ట్ బోర్డు ఉనికిలో లేని చోట, వ్యవస్థాపకుడి కుటుంబ సభ్యుడు ట్రస్ట్ బోర్డు విధులను నిర్వర్తిస్తాడు. సెక్షన్ 17 (1) యొక్క నిబంధన ప్రకారం, ట్రస్టీల నియామకాలు చేసేటప్పుడు, వ్యవస్థాపకుడు లేదా వ్యవస్థాపకుడి కుటుంబ సభ్యులలో ఒకరు, నిర్దేశించిన విధంగా అర్హత కలిగి ఉంటే, ట్రస్టీలలో ఒకరిగా నియమించబడతారు. సెక్షన్ 20 (1) (బి) ప్రకారం వ్యవస్థాపకుడు లేదా వ్యవస్థాపకుడి కుటుంబ సభ్యుడు ట్రస్టీగా నియమితుడైనప్పుడు, అతను ధర్మకర్తల మండలికి చైర్మన్ గా ఉండాలి.

29. పన్నాలాల్ బన్సీలాల్ పిట్టి, ఓర్స్ లలో గౌరవనీయ సుప్రీంకోర్టు ఆదేశాల మేరకు వ్యవస్థాపకులు లేదా వారి కుటుంబ సభ్యులకు ఈ ప్రత్యేక స్థానం శాసనం ద్వారా సృష్టించబడింది. ఆంధ్ర ప్రదేశ్ రాష్ట్రం & ఎ.ఎస్.ఆర్.,2 . ఇటువంటి సంస్థల్లో వ్యవస్థాపకులు లేదా వారి కుటుంబ సభ్యులు పోషించే కీలక పాత్రను గుర్తించిన గౌరవ సుప్రీంకోర్టు, ప్రతి ట్రస్ట్ బోర్డు వ్యవస్థాపకులు లేదా వారి కుటుంబ సభ్యులను వారు అందుబాటులో ఉన్న చోట చేర్చాలని, వ్యవస్థాపకులు లేదా వారి కుటుంబ సభ్యులు ట్రస్ట్ బోర్డుకు నాయకత్వం వహించాలని ఆదేశించింది.

30. ధర్మకర్తల నియమాల్లోని రూల్ 5(2) ప్రకారం ఈ నిబంధన ఉంది.

> ధర్మకర్తల నియామకానికి దరఖాస్తులు రాకపోతే సెక్షన్ 18 ప్రకారం అర్హులు, సెక్షన్ 19 ప్రకారం అనర్హతలు లేని వారి పేర్లను కాంపిటెంట్ అథారిటీ నిర్ధారించి ట్రస్టీలుగా నియమించేందుకు వారి నుంచి దరఖాస్తులు తీసుకోవాలి.

31. చట్టంలోని సెక్షన్ 17 (1) ప్రకారం ట్రస్ట్ బోర్డులో వ్యవస్థాపక కుటుంబ సభ్యుడు తప్పనిసరిగా ఉండాలని, సెక్షన్ 20 (1) (బి) ప్రకారం వ్యవస్థాపక కుటుంబ సభ్యుడు ట్రస్టీల బోర్డులో ఉంటే, అటువంటి సభ్యుడిని చైర్మన్గా చేయాలని నిర్దేశిస్తుంది. పై నిబంధనతో పాటు ఈ నిబంధనలను చదవడం ద్వారా, వ్యవస్థాపకుడు లేదా వ్యవస్థాపకుడి కుటుంబంలోని ఎవరైనా ట్రస్టీల బోర్డు చైర్మన్ గా తీసుకురాబడేలా చూడటం నియామక అధికారి యొక్క కర్తవ్యం అవుతుంది, ఆ వ్యవస్థాపకుడు లేదా సభ్యుడు అర్హత కలిగి ఉన్నంత వరకు మరియు ఎటువంటి అనర్హతలకు గురికాకుండా ఉంటుంది. దీని అర్థం ఒక సంస్థ/ దేవాలయం వ్యవస్థాపకుడిగా లేదా వ్యవస్థాపకుడి కుటుంబంలో సభ్యుడిగా గుర్తింపు పొందిన వ్యక్తులను కలిగి ఉంటే, వారి కోసం ఒక ట్రస్టీ పదవిని పక్కన పెట్టాలి. ఒకవేళ ఆ కేటగిరీలోని వ్యక్తుల నుంచి ఎలాంటి దరఖాస్తు రాకపోతే, అటువంటి దరఖాస్తులను ఆహ్వానిస్తూ నోటిఫికేషన్లో నిర్దేశించిన గడువులోగా, నియామక అధికారి అటువంటి వ్యక్తులను దరఖాస్తు చేయడానికి ఆహ్వానించి, వారిలో ఒకరిని ట్రస్టీగా మరియు తత్ఫలితంగా ట్రస్ట్ బోర్డు చైర్మన్గా నియమించాల్సి ఉంటుంది. వ్యవస్థాపకుడు లేదా వ్యవస్థాపకుడి కుటుంబ సభ్యులు ట్రస్టీలుగా నియమించడానికి నిరాకరించినప్పుడు మాత్రమే నియామక అధికారి వ్యవస్థాపకులు లేదా వారి కుటుంబ సభ్యుల కోసం ప్రత్యేకంగా ఉంచిన పదవిని ఇతర దరఖాస్తుదారులతో భర్తీ చేయడానికి చూడవచ్చు.

32. ప్రస్తుత సందర్భంలో, 4వ ప్రతిస్పందకుడు ట్రస్టీగా నియమించబడటానికి దరఖాస్తు చేయలేదన్నది వాస్తవం. ఏదేమైనా, 4 వ ప్రతిస్పందకుడి నుండి అటువంటి దరఖాస్తును పొందడానికి నియామక అధికారి అవసరం. ప్రస్తుత కేసులో, నియామక అథారిటీ, అటువంటి దరఖాస్తును అధికారికంగా పొందడానికి బదులుగా, నేరుగా 4 వ ప్రతివాదిని నియమించింది. ఇది చట్ట నిబంధనలకు అనుగుణంగా లేదని, దీన్ని పక్కన పెట్టాల్సి ఉంటుందన్నారు. అయితే ఈ ఉత్తర్వు ఆలయ ధర్మకర్తగా, ట్రస్ట్ బోర్డు చైర్మన్ గా నియమించబడే 4వ ప్రతివాది హక్కును హరించదు.

33. అందువల్ల, కృష్ణా జిల్లా, గుడివాడ మండలం, మోటూరు గ్రామంలోని శ్రీ సీతారామ స్వామి ఆలయ ధర్మకర్తగా మరియు చైర్మన్ గా 4వ ప్రతివాదిని నియమించడాన్ని రద్దు చేస్తూ, ట్రస్టీ మరియు చైర్మన్ గా నియమించడానికి 4వ ప్రతివాది నుండి దరఖాస్తును స్వీకరించే అధికారాన్ని నియామక అధికారికి వదిలిపేస్తూ, ఆ తరువాత, 4వ ప్రతివాదిని పై ఆలయ ధర్మకర్తగా మరియు చైర్మన్ గా నియమించడానికి అనుమతిస్తూ ఈ రిట్ పిటిషన్ అనుమతించబడింది. చట్టం, ట్రస్టీల నిబంధనల ప్రకారం..

దీనికి కొనసాగింపుగా పెండింగ్ లో ఉన్న ఇతర పిటిషన్లు ఏవైనా ఉంటే వాటిని మూసివేయటమైనది.

న్యాయమూర్తి. ఆర్.రఘునందన్ రావు

14 సెప్టెంబర్, 2021

జె.ఎస్.

గౌరవనీయ జస్టిస్ ఆర్.రఘునందన్ రావు

W.P.No.22289 of 2020

14 సెప్టెంబర్, 2021

జె.ఎస్.